

Fagplan

Kvalitetsutvikling i barnehagen

Videreutdanning i
pedagogisk ledelse og utviklingsarbeid
for førskolelærere
som arbeider i barnehagen

30 studiepoeng

Godkjent av studieansvarlig 11.05.07

Innledning

Barnehagen er en av samfunnets sentrale pedagogiske institusjoner, derfor bør endring og videreutvikling stå sentralt. Kvaliteten på den pedagogiske praksis er avhengig av personalets kompetanse. Den nye barnehageloven og Rammeplan for barnehager løfter frem hele personalets ansvar for barna og presiserer barnas rett til medvirkning.

Bakgrunnen for utvikling av dette studiet er kvalitetsutvikling som er en viktig del av Barnehageløftet¹. Gjennom kompetanseplanen² har Kunnskapsdepartementet gitt stimuleringsmidler for kompetanseutvikling i barnehagene. Barnehagenes implementering og bruk av den nye rammeplanen vil være sentral i satsingen.

Opptakskriterier og målgruppe

Søkere må ha utdanning som førskolelærer eller annen relevant utdanning og være i arbeid i barnehage. Dersom søkeren ikke selv er styrer, må styrer støtte søknaden. Læringsutbytte kan bli større med flere studenter fra samme barnehage.

Det forutsettes at studentene har internettilgang.

Studiet gir grunnlag for å søke opptak ved masterstudiet IKT i Læring.

Mål

Med bakgrunn i Rammeplan for barnehagen skal studiet gi kompetanse til å arbeide med kvalitetsutvikling av barnehagen gjennom utvikling i egen barnehage ved å lære:

- pedagogisk lederskap
- planlegging
- gjennomføring
- dokumentasjon av utviklingsarbeid

Fokusområder og innhold

Gjennom studiet skal studentene dokumentere kunnskap om og evne til:

- å arbeide med Rammeplanens faglige føringer
- å holde fokus på barnet som et likeverdig subjekt og sikre barnets rett til medvirkning
- å forholde seg til barnehagen som en lærende organisasjon
- å lede pedagogisk utviklingsarbeid på eget arbeidssted
- å ha et kritisk blikk og utvikle økt bevissthet om kvalitetsbegrepet
- å bruke IKT som del av pedagogisk utviklingsarbeid

Ved å gjennomføre et utviklingsarbeid på eget arbeidssted, vil teori og praksis bli knyttet sammen. Studentene (styrer og pedagogiske ledere) skal i samarbeid med øvrig ansatte velge et tema for utviklingsarbeidet med utgangspunkt i Rammeplan for barnehagen og egne observasjoner. Dokumentasjon og vurdering er sentrale virkemidler i et utviklingsarbeid. Gjennom studiet vil deltakerne lære av hverandre og videreutvikle kunnskap og kompetanse om hva som skal dokumenteres, hvordan og av hvem.

¹ Barnehageløftet: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/tema/Barnehager/Barnehageloftet-listeside/Barnehageloftet.html?id=204780>

² Kompetanseplanen: http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/rapporter_planer/planer/2007/Kompetanse-i-barnehagen-.html?id=458353

Studiet vil gi innføring i pedagogisk grunnlagstenkning med tenkning om pedagogisk grunnsyn og koble dette til Rammeplan for barnehagen. Barnehagens oppdrag og samfunnsmandat vil bli drøftet i lys av grunnlagstenkning.

Å være en lærende organisasjon innebærer et søkelys på egen virksomhet. Dette fordrer kunnskap om metoder, hvor aksjonslæring og aksjonsforskning vil stå sentralt. En utvidet forståelse av forskningsmetoder innenfor både kvalitative og kvantitative rammer vil også bli presentert og oppmuntret til utprøving. Dette vil følges opp av etisk refleksjon og videreføres mot bevissthet om kvalitetsbegrepet. Det overordnede målet er en kontinuerlig utvikling av personalets kompetanse.

I pedagogisk lederskap blir diskursen over begrep og faglig forståelse avgjørende for utvikling av kunnskap. En fokusering på språk og kommunikasjon vil derfor bli koblet til betydningen av et fagspråk i utvikling av kompetanse. Kommunikasjon knyttet til veiledning av personalet og samarbeid med foreldre vil også bli berørt.

Barnehagelovens § 3 lovfester barnets rett til medvirkning. For å kunne inkludere barnet som et likeverdig subjekt, må personalet ha en grunnleggende kompetanse i å forstå barnets ytringsformer og med oppriktig interesse kunne ta deres perspektiv. Barnets kompetanser og motivasjon for læring og selvutvikling, må balanseres mot vurderinger av helheten i barnehagen. Det er imidlertid ikke nok at personalet kan tolke barnas ytringer, men må også skape et stimulerende språkmiljø for alle barn.

Organisering og arbeidsformer

Studentenes medskapning er et overordnet prinsipp for studiet. Studiet strekker seg over tre semestre og er nettbasert med samlinger. Det vil bli arrangert seks samlinger på Høgskolen Stord/Haugesund i løpet av studiet. Samlingene kan inneholde forelesninger og ulike former for fremlegginger, undervisningsdialoger, faglige diskusjoner og IKT-trening.

Den faglige diskursen skal også gies rom på internett, da IKT er en integrert del av studiet. Det legges opp til stor grad av selvstudier, studentaktivitet og gjennomføring av arbeidskravene via internett i virtuelt klasserom Class Fronter.

Studentene vil få veiledning i tilknytning til det pedagogiske utviklingsarbeidet. I tillegg forventes det at studentenes arbeid blir en naturlig del av barnehagens arbeid også der styrer ikke er student.

Det legges opp til at studentene danner egne studiegrupper som skal møtes minst fire ganger i løpet av studiet.

Arbeidskrav

Arbeidskravene er en arbeidsmappe bestående av:

- En individuell refleksjonslogg i Class Fronter
- 4 individuelle fagnotat à 3 – 5 sider
- Minst 4 individuelle kommentarer på medstudenters skriftlig arbeid
- Minst 4 individuelle innlegg i en faglig diskusjon på Class Fronter
- Muntlig presentasjon i plenum av utviklingsarbeidet

Arbeidsmappen skal være godkjent for å få avlegge eksamen.

Avsluttende vurdering/eksamen

- En rapport fra utviklingsarbeidet (20 – 30 sider). Individuelt eller i grupper.
Teller 50 %.
- Muntlig individuell eksamen.
Teller 50 %.

Det blir gitt gradert karakter.

Avsluttende vurdering/eksamen blir vurdert av intern og ekstern sensor. 25 % av rapportene blir vurdert av ekstern sensor. Se ellers informasjon om eksamen ved Høgskolen Stord/Haugesund³.

Litteratur

Pensumlisten blir vedlagt opptaksbrev.

Obligatorisk pensumlitteratur er 1500 sider og 500 sider er selvvalgt pensum.

Nærmere informasjon om detaljer vil bli gitt i semesterplan som blir publisert på nettstedet <http://ans.hsh.no/lu/ped/pub/> og på Class Fronter.

³ Eksamensinformasjon: <http://www.hsh.no/studentportal/studiehandbok/viktig/eksamen.htm>